

Sag C-603/20 PPU**Sammendrag af anmodning om præjudiciel afgørelse i henhold til artikel 98, stk. 1, i Domstolens procesreglement****Dato for indlevering:**

16. november 2020

Forelæggende ret

High Court of Justice, Family Division (England og Wales) (Det Forenede Kongerige)

Afgørelse af:

6. november 2020

Sagsøger:

SS

Sagsøgt:

MCP

Hovedsagens genstand

Den tvist, der verserer for den forelæggende ret, vedrører dens kompetence i sager om forældreansvar over for et barn. Barnet, der nu er tre år og fire måneder, er en britisk statsborger, som har boet i Indien siden oktober 2018 (bortset fra en kort periode i 2019). Barnet har nu sit sædvanlige opholdssted i Indien. Barnets far (sagsøgeren) har anmodet den forelæggende ret om at træffe afgørelse om, at barnet skal tilbagegives til Det Forenede Kongerige, med den begrundelse at barnet er blevet ulovligt fjernet til eller tilbageholdt i et tredjeland (Indien), og at barnet havde sit sædvanlige opholdssted i Det Forenede Kongerige umiddelbart før den ulovlige fjernelse eller tilbageholdelse. Barnets mor (sagsøgte) har bestridt søgsmålet.

Genstand og retsgrundlag for anmodningen om præjudiciel afgørelse

Denne anmodning er indgivet i henhold til artikel 267 TEUF. Den forelæggende ret ønsker en fortolkning af artikel 10 i forordning nr. 2201/2003 (herefter

»Bruxelles 2-forordningen«), navnlig vedrørende spørgsmålet om, hvorvidt artikel 10 finder anvendelse, når et tredjeland kan påberåbe sig kompetence (i det foreliggende tilfælde Indien, med den begrundelse, at barnet har sit sædvanlige opholdssted der).

Præjudicielt spørgsmål

Bevarer artikel 10 i Bruxelles IIa-forordningen uden tidsbegrænsning kompetencen for en medlemsstat, når et barn er blevet ulovligt fjernet til (eller ulovligt tilbageholdt i) et tredjeland, hvor hun efter en sådan fjernelse (eller tilbageholdelse) efterhånden har fået sit sædvanlige opholdssted?

Anførte EU-retlige forskrifter

- 1 Rådets forordning (EF) nr. 2201/2003 af 27. november 2003 om kompetence og om anerkendelse og fuldbyrdelse af retsafgørelser i ægteskabssager og i sager vedrørende forældreansvar (EUT 2003, L 338, s. 1) (»Bruxelles IIa-forordningen«, der i Det Forenede Kongerige også kaldes »Brussels 2« eller »Brussels 2R«)

Generaladvokat Saugmandsgaard Øes forslag til afgørelse i sag UD mod XB (C-393/18 PPU, EU:C:2018:749)

Dom af 17. oktober 2018, UD mod XB (C-393/18 PPU, EU:C:2018:835)

Artikel 47 i Den Europæiske Unions charter om grundlæggende rettigheder

Anførte nationale forskrifter

Dom afsagt af Court of Appeal (England & Wales) (appeldomstol (England og Wales)) den 29. juli 2014, Re H (kompetence)
<http://www.bailii.org/ew/cases/EWCA/Civ/2014/1101.html>

Family Law Act 1986 (familieloven af 1986), Section 1-3

Children Act 1989 (børneloven af 1989), Section 1, stk. 2, og Section 1, stk. 2A

Kort fremstilling af de faktiske omstændigheder og retsforhandlingerne i hovedsagen

- 2 Sagsøgeren og sagsøgte er indiske statsborgere. De er forældre til en datter, P, som nu er tre år og fire måneder gammel. Faderen (SS) har en midlertidig opholdstilladelse i Det Forenede Kongerige indtil 2021. Moderen (MCP) har en tidsbegrænset opholdstilladelse i Det Forenede Kongerige. Barnet P er britisk

statsborger. Faderen er nævnt ved navn på P's fødselsattest og har forældreansvar for barnet.

- 3 Moderen og barnet rejste fra Det Forenede Kongerige til Indien i oktober 2018. Besøget blev foretaget med faderens samtykke, idet der kun var tale om en måned for at besøge en religiøs festival. Faderen har ikke set P siden oktober 2018. Moderen vendte tilbage til Det Forenede Kongerige i november 2018 og efterlod barnet P i Indien. Parterne blev separeret i december 2018. Faderen har siden da giftet sig med en anden kvinde. Ifølge begge parter blev P bragt til Det Forenede Kongerige i 2019 (i to uger ifølge moderen) og blev derefter bragt tilbage til Indien. I Indien er det P's mormor, der tager sig af hende.
- 4 Faderen anlagde sag ved den forelæggende ret den 26. august 2020. Han anmodede bl.a. retten om at træffe afgørelse om tilbagegivelse af barnet til Det Forenede Kongerige. P havde på dette tidspunkt været i Indien i 22 måneder. Moderen ønsker, at P skal blive i Indien i en overskuelig fremtid.
- 5 Den forelæggende ret har konstateret, at P den 26. august 2020 havde sit sædvanlige opholdssted i Indien, og er af den opfattelse, at den ikke har kompetence i den foreliggende sag i henhold til artikel 8 i forordning nr. 2201/2003.
- 6 Den forelæggende ret har konstateret, at moderen på intet tidspunkt før den 26. august 2020 utvetydigt havde anerkendt, at retterne i England og Wales har kompetence til at træffe afgørelse om forældreansvar vedrørende P. Den forelæggende ret er derfor af den opfattelse, at den ikke har kompetence i henhold til artikel 12, stk. 1, litra b), i forordning nr. 2201/2003.

Kort fremstilling af begrundelsen for forelæggelsen

- 7 Den forelæggende ret er af den opfattelse, at det kan gøres gældende, at barnet P er blevet ulovligt fjernet fra Det Forenede Kongerige, og at artikel 10 i forordning nr. 2201/2003 derfor kan finde anvendelse. En ordlydsfortolkning af artikel 10 tyder på, at denne artikel imødegår en kompetencekonflikt mellem to medlemsstater. I tilfælde af barne bortførelse bevarer domsstaten sin kompetence, indtil barnet for det første har fået sit sædvanlige opholdssted i den anden medlemsstat, hvortil det er blevet fjernet eller tilbageholdt, og for det andet, at det enten godtgøres, at den efterladte forælder har affundet sig med bortførelsen, eller at det godtgøres, at den pågældende forælder har udvist passivitet i mindst et år, efter at han eller hun fik kendskab til barnets opholdssted. Denne artikel udgør en retlig mekanisme, der gør det muligt at bringe domsstatens bevarede kompetence til ophør til fordel for den anden medlemsstat, hvor barnet har sit sædvanlige opholdssted. Bestemmelsens ordlyd begrænser klart dens territoriale anvendelsesområde til Unionens medlemsstater.
- 8 Denne fortolkning afspejles i Praktisk vejledning i anvendelsen af Bruxelles IIa-forordningen, som Kommissionen udstedte i 2014. I afsnit 4.2.1.1 hedder det:

»Retterne i domsstaten bevarer kompetencen

For at afskrække forældre fra at bortføre deres børn mellem medlemsstater, sikrer artikel 10, at retterne i den medlemsstat, hvor barnet havde sit sædvanlige opholdssted umiddelbart før den ulovlige fjernelse eller tilbageholdelse (domsstaten), bevarer deres kompetence til også derefter at påkende sagens realitet. Kompetencen kan kun tildeles retterne i den nye medlemsstat (»den anmodede medlemsstat«) på meget strenge betingelser [...]

- 9 En anden grund til at fortolke denne artikel således, at dens territoriale anvendelsesområde er begrænset til medlemsstaterne, er, at den i modsat fald ville bevare kompetencen i domsstaten på ubestemt tid. Det skyldes, at den i et tilfælde, hvor bortførelsen sker til et tredjeland, nøjes med at anføre følgende:

»I tilfælde af ulovlig fjernelse eller tilbageholdelse af et barn bevarer retterne i den medlemsstat, hvor barnet havde sit sædvanlige opholdssted umiddelbart før den ulovlige fjernelse eller tilbageholdelse, deres kompetence.«

- 10 Domsstaten befinder sig derfor i en stærkere retsstilling i forhold til et tredjeland end i forhold til en medlemsstat. Dette er meget vanskeligt at forstå.
- 11 Det fremgår til en vis grad af retspraksis i Det Forenede Kongerige, at artikel 10 i forordning nr. 2201/2003 har global rækkevidde, dvs. at den finder anvendelse uafhængigt af spørgsmålet om, hvorvidt den stat, hvori et ulovligt fjernet barn har fået sit sædvanlige opholdssted, er en medlemsstat eller et tredjeland (jf. præmis 38-53 i dom fra Court of Appeal (England & Wales) (appeldomstol (England og Wales)) af 29.7.2014, Re H (kompetence) <http://www.bailii.org/ew/cases/EWCA/Civ/2014/1101.html>).
- 12 Domstolen har ikke foretrukket fortolkningen vedrørende global rækkevidde (jf. fodnote 4 i generaladvokat Saugmandsgaard Øes forslag til afgørelse i sag UD mod XB (C-393/18 PPU, EU:C:2018:749), og præmis 33 i dom af 17.10.2018 i den pågældende sag (EU:C:2018:835)).
- 13 Det fremgår således, at både generaladvokaten og Domstolen fortolker artikel 10 i forordning nr. 2201/2003 således, at den kun omhandler tvister om kompetence mellem medlemsstater. Dette aspekt af deres afgørelser var imidlertid ikke strengt nødvendigt for afgørelsen i sag UD mod XB, nemlig anvendelsesområdet af artikel 8 i forordning nr. 2201/2003, og kan derfor karakteriseres som obiter dicta.
- 14 I mangel af andre grunde til at påberåbe sig kompetence er den forelæggende ret af den opfattelse, at dens kompetence afhænger af det territoriale anvendelsesområde for artikel 10 i forordning nr. 2201/2003. Såfremt sagsøgeren ikke godtgør, at retterne i England og Wales har bevaret deres kompetence i henhold til artikel 10, fordi det barn, som er blevet ulovligt fjernet, ikke har fået sit sædvanlige opholdssted i en anden medlemsstat, skal hans søgsmål ved den

forelæggende ret forkastes. Retsstillingen er ikke klar. Det præjudicielle spørgsmål er derfor forelagt Domstolen i en hasteprocedure for afgørelse af præjudicielle spørgsmål i henhold til artikel 267 i traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde og artikel 107 i Domstolens procesreglement.

- 15 Hvis den foreliggende sag ikke behandles inden for rammerne af den præjudicielle hasteprocedure, kan der ske alvorlig eller endog uoprettelig skade på forholdet mellem barnet og hendes far og/eller barnets udvikling og integration i det familiemæssige og sociale miljø. Tab af et forældreforhold kan forårsage længerevarende følelsesmæssig og psykologisk skade på et barn et godt stykke ind i voksenlivet. Først når den korrekte søgsmålskompetence er fastslået, kan en fuldstændig undersøgelse og analyse af faktiske omstændigheder og trivsel gennemføres for at tage hensyn til barnets, P's, tarv.

ARBEJDSDOKUMENT